

Muistutuksen jättäjä:
Suomen luonnonsuojeluliitto Pori ry.
Otavankatu 5 (Satakunnan piiritoimisto)
28100 PORI
sllporiry@gmail.com
<https://www.sll.fi/pori/>

13.01.2025

Muistutuksen vastaanottaja:
Porin kaupunginhallitus
Porin kaavoitusyksikkö
Yrjönkatu 6 (Porin Leijona)
28101 PORI

MUISTUTUS

Asia: Honkaluoto 80. kaupunginosan 1. asemakaava ja asemakaavan muutos 609 1725; Ehdotusvaihe

Asemakaavoitettava alue sijaitsee vain viiden kilometrin etäisyydellä Porin keskustasta. Asemakaavan selostuksessa todetaan, että alue kuuluu Lounaismaan maisemamaakuntaan ja Ala-Satakunnan viljelyseutuun koostuen laajoista yhtenäisistä tasaisista savikkoalueille sijoittuvista viljelyspelloista. Kokonaisuuden etelä- ja pohjoisosassa sijaitsee pienehköjä metsäalueita.

Kaava-alueen pohjoisosassa, Honkapuistontien varrella, noin 10 hehtaarin alueella on toteutettu liito-oravakartoitus vuonna 2023. Metsästä on erillisen selvityksen mukaan löytynyt liito-oravan (*Pteromys volans*) jätöksiä, risupesäiä sekä kolopuita. Muistutamme, että liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin sekä Suomen luonnonsuojelulain perusteella. **Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä** (LSL 9/2023 70 § ja 78 §). Kuitenkin kaavaselostuksessa (ks. s. 41) metsikköön on ainakin osittain kaavailtu rakennettavaksi toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY-13):

Alueelle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman. Rakennusoikeudesta enintään 300 kerros alaneliömetriä saa käyttää päivittäistavarakaupan myyntipinta-alaksi. Rakennusoikeudesta enintään 80% saa käyttää myymälätiloja varten. Ulkovarastoalueet on aidattava vähintään 2 metriä korkealla umpinaisella aidalla. Pysäköintialueet on jäsennöitävä osiin pensas- ja puuistutuksin. Alueella on otettava huomioon liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen, niiden ympäristöjen sekä liito oravien liikkumisen turvaaminen.

Suunnitelmaa tulee tältä osin muuttaa niin, ettei rakentamista uloteta metsään. Asemakaava-alueelta löytyy tarvittaessa muuta tilaa, mihin nämä toiminnot voi sijoittaa ilman metsäekologiaa ja habitaatteja vaurioittavaa pirstaloimista. Liito-oravanaaras tarvitsee vähintään 3 - 10 ha:n suuruisen rauhoitetun reviirin, uros vielä tätä laajemman alueen. Liito-oravakartoituksen suosituksissa (s. 12) todetaan, että

Liito-oravalle soveltuvia metsiä tulisi säästää, koska laji liikkuu paljon ja vaihtaa pesäpaikkoja säännöllisesti niin, että pesät voivat olla välillä tyhjillään. Soveltuvia alueita tarvitaan tulevaisuutta varten.

Sen sijaan esimerkiksi metsiköille ominaisesta kasvi- tai lintulajistosta ei löydy tarkkaa selvitystä. Liito-oravalöydön perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että mahdollisesti myös kolopesivät linnut löytävät metsästä otollisen habitaatin keväiseen pesintään ja ravinnonhankintaan. Nämä lintulajit saattavat olla uhanalaisia. **Metsikköalueiden rajaaminen kaikenlaisen rakennustoiminnan ulkopuolelle on näin ollen varovaisuusperiaatteen perusteella välttämätöntä.**

Kaavaselostuksessa todetaan, että **suunnittelualue sijoittuu linnustollisesti merkittävälle Pinomäki-Vainiolan alueelle**, joka koostuu Porin Pinomäen, Hankreetin ja Lattomeren sekä Ulvilan Vainiolan alueiden peltoalueesta, jonne kerääntyy huomattavia määriä muuttolintuja, etenkin metsä- ja tundrahamia, niin keväällä kuin syksyisinkin. Pinomäki-Vainiolan asemaa MAALI – (maakunnallisesti arvokas linnustoalue) kohteena tulee tarkastella siten, ettei lintujen hyödyntämää maapinta-alaa liiallisesti kaavoittamisen vuoksi supisteta. MAALI-alueisiin kohdistuu Porissa haitallista rakennuspainetta jo esimerkiksi Mäntyluoto-Kirransannan alueella. Maapinta-alan menetys johtaa väistämättä lajien taantumiseen.

Porin yhdistys muistuttaa kaupunginhallitusta ja kaavoitustoimea **vastuullisen maankäytön tärkeydestä** aikakautena, jolloin ihmiskunta on jo pitkään kuluttanut luonnonvaroja maapallon uusiutumiskykyä nopeammin tuhoisin seurauksin. Maailman Luonnonsäätiön (WWF) vuonna 2024 julkaisemassa raportissa *Living Planet -System in Peril* todetaan yksiselitteisesti, että nykyiset ilmastonmuutoksentahallintaa osoitetut toimet eivät riitä. Suomen ilmatieteen laitos raportoi, että vuosi 2024 oli ensimmäinen, kun kriittinen 1,5 asteen raja esiteolliseen aikaan verrattuna ylittyi. Suomessa vuosi oli peräti 3,4 astetta lämpimämpi.

Honkaluodon asemakaavaluonnoksen tavoitteeksi asetettu yritystoimintojen kasvattaminen on nykyisen ilmastokehityksen huomioon ottaen **vääräsuuntainen**. Lisärakentaminen, päivittäistavarakaupan laajentaminen ja lopputulos eli liikennemäärien kasvu johtaisivat väistämättä hiilidioksidin- ja haitta-ainepäästöjen kasvuun aivan keskustan tuntumassa. Miksi yritystoimintoja halutaan edelleen kasvattaa, kun tiedetään, että tämä lisää luonnonvarojen kulutusta sekä lisää automaattisesti jätteiden tuotantoa? Suomen jätelaki määrää, että ensisijaisesti **jätteen syntymistä on vältettävä**. Tähän tavoitteeseen päästään käytännössä jo paljon helpommin, kun luovutaan liiallisesta yhdyskuntarakenteen kasvattamis- ja tiivistämismotiivista.

Esimerkiksi lähellä sijaitseva Mikkolan yrityskeskittymä tarjoaa edelleen mahdollisuuksia. Valtavat hallirakennukset sekä asfalttikentät toimivat vajeatehoisesti. Alueelta löytyy vapaata hallitilaa vuokrattavaksi. On vaikea nähdä syytä, miksi tulisi käyttää suuri määrä kaupungin varoja jälleen uusien rakennuskompleksien luomiseen.

Tieverkoston loputon kasvattaminen ja ”tehostaminen”, mihin Honkaluodonkin suunnitelma osittain perustuu, on myös itseään vastaan kääntyvä tavoite. Tieverkoston käytön tulee perustua perusteltuun, suunnitelmalliseen tarpeeseen. Yksityisautoilusta luopumiseen ja autokannan vähentämiseen tulee kannustaa Satakunnassa, kun pyritään vastuulliseen kulutustason puolittamiseen niin että ilmasto elpyy hiilidioksidipäästöistä.

Luonnonvarojen kulutusta on yksinkertaisesti hillittävä. Tämä merkitsee monista suunnitelmista luopumista. Korjausliikkeen on oltava merkittävä, eikä sen saavuttamiseen jää enää juurikaan aikaa. WWF ennustaa, että seuraavat viisi vuotta ovat maapallon lopullisten keikahduspisteiden välttämässä kriittisiä.

Kunnioitavasti,
Suomen luonnonsuojeluliitto Pori ry.

Lähteet:

WWF Living Planet Report 2024
<https://wwf.fi/uhat/wwfn-living-planet-raportti/>

Suomen jätelaki
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110646>

[Vuosi 2024 oli mittaushistorian lämpimin – 1,5 asteen raja ylitettiin ensimmäistä kertaa - Ilmatieteen laitos](#)

Suomen ilmasto on lämmennyt paljon maailman keskiarvoa nopeammin
<https://yle.fi/a/74-20136278>